జ్ఞానసూర్యోదయము

వేదాంతగ్రంథము

[వచనము]

గ్రంథకర్త:

మొవ్వ వేంకటదాసుగారు

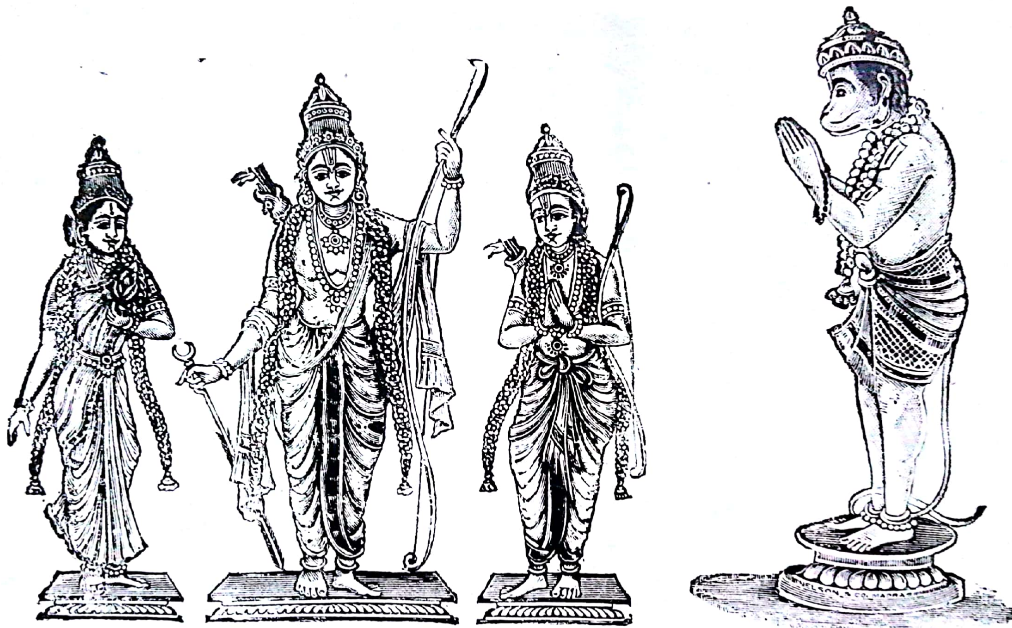

ఏప్రిల్,

1953

మూల్యము:

రూ 10-0-0

శ్రీ సీతాలక్ష్మణ హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర భగవాన్

భాష్యకార సమాజస్థాపకులు,

గ్రంథకర్త

మొవ్వ వేంకటదాసుగారు

కుటుంబ వివరణము

కూర్చున్నవారు, కుడినుండి:—

1. శ్రీనివాసప్పెరుమాళ్లు—గ్రంథకర్తగారి ప్రథమపుత్రుడు
2. గ్రంథకర్తగారు
3. రాధమ్మగారు— గ్రంథకర్తగారి ధర్మపత్ని
4. పద్యాల రామబాణమ్మ—గ్రంథకర్తగారి ప్రథమపుత్రిక
5. కమలాదేవి— గ్రంథకర్తగారి ద్వితీయపుత్రిక

నిలుచున్నవారు:—

1. వేంకటాచలపతి— గ్రంథకర్తగారి ద్వితీయపుత్రుడు
2. దాశరథిసూరి— గ్రంథకర్తగారి తృతీయపుత్రుడు
3. రామప్రసాదు— గ్రంథకర్తగారి చతుర్థపుత్రుడు
4. వృషాద్రిపతి— గ్రంథకర్తగారి మనుమడు

శ్రీ వేంకట పరబ్రహ్మణేనమః

ప్రభాత నిష్పాదనము

ఇద మంధం తమః కృత్స్నం జాయేత భువనత్రయం
యది శబ్దాత్మకం జ్యోతి రాసంసారం న దీప్యతే

అన్నాఁడు దండి "తస్మాచ్ఛాస్త్రం ప్రమాణంతే కార్యాకార్య వ్యవస్థితౌ" అని భగవానులు సాయించిరి. ఏనాఁడు శాస్త్రజ్యోతి సంపూర్ణముగా నారిపోవునో యానాఁడు లోక మంధకారమయమే, పరబ్రహ్మమువలెనే శబ్దబ్రహ్మమునుననాది, యనంతము, వేదరూపమైన శబ్దజ్యోతిని లోకానుగ్రహార్థము భగవంతుఁడు ప్రకటించె. "అనంతపారంకిల వేదశాస్త్ర మల్పశ్చకాలో బహవశ్చవిఘ్నాః" అన్నట్లు స్వల్పాయుష్కులు విఘ్నోపహతులునైన మానవులు బహుళభూతములైన వేదముల విచారింప నసమర్థులగుటచే నధిగతసర్వార్థులును ధర్మసంగ్రహ చికీర్షులునైన మన మహర్షులు వానినిమథించి సారాంశములను లాగి స్మృతీతిహాస పురాణ కావ్యరూపముల వెలువరించిరి. పూర్వులనిర్దుష్టానుభవరూపమైన శాస్త్రమునకు సర్వులును బద్ధులు కావలసినదే కాని నాఁడున్మత్తులకును నితరులకును భేదముండదు. ఇహ పరములయందు శ్రేయస్సు నభిలషించువారికి శాస్త్రము మార్గదర్శకము శాస్త్రదృష్టిలేక పదచలనమొనర్చుటకును మానవు లసమర్థులే శాస్త్ర విచారణము నాధ్యాత్మికవిమర్శ భారతీయులకు సహజోన్మేషములు. ఇది యిట్లుండఁ బాశ్చాత్య సాంగత్య సల్లాప సంస్కారముల చేతనో కాల వైపరీత్యమువలననో పవిత్రమైన వైదికమార్గమునువదలి యధునాతనులుకొందఱు కుమార్గానుయాయు లగుచున్నారు. కేవల పాశ్చాత్యులును నాస్తికులుకారు. భారతీయు లధ్యాత్మ విచారణమునందుఁ బూర్వమునుండియుఁ బైచేయిగా నున్నవారేకదా, కాని పాశ్చాత్య భారతీయ సమ్మేళనమువలన నొక విచిత్ర నూతన సంప్రదాయము

II

బయలు వెడలినది. "శాస్త్రము లబద్ధములఁట స్వార్థపరులచేఁ గల్పితములఁట దేవుఁడే లేఁడఁట, శాస్త్ర విశ్వాసముగలిగి దానిననువర్తించు వారు మూర్ఖులు పూర్వాచారపరాయణులు లోకజ్ఞానశూన్యులు మీఁదుమిక్కిలి కూపమండూకములునఁట, వైదికకర్మములు నిరర్థకములఁట, పూర్వపునర్జన్మములు, పాపపుణ్యములు లేవఁట, వైదికవేషధారణము ప్రజ్ఞాపౌరుషహీనులజీవనోపాయములఁట, సత్యశౌచాదులుదానేష్టాపూర్తాది సత్క్రియల నాచరించుట తెలివితేమియఁట, దైవారాధనము మున్నగునవి వెఱ్ఱినమ్మకములఁట, శాస్త్ర గురు దూషణము విద్యాధికతయఁట. "కాఫీహోటలుకు వేంచేసి కడుపునిండభోంచేసి" యన్నట్లుదయాదిగాఁ జెనుతొక్కుచే నుదరమునింపి పెద్దలు శ్రమించి యార్జించిన ధనమువ్యయించి యారోగ్యహీనులై చెడుట నాగరికతయఁట, పరపరిహాసము చతురతయఁట సూటు, బూటు వేసి సర్వభ్రష్టులై వీధులవెంటఁదిరుగుట నవ్యతయఁట, యితరుల వంచించి ధనమార్జించుటే పరమార్థమఁట, ఇవి వీరిసాంప్రదాయ ముఖ్యసూత్రములు. వేయేల? ఇహ పర సుఖావహములై యున్నతగతికి హేతువులైన ధర్మాచరణాదుల విసర్జించుట సర్వవిధపతనకారణములైన కుమార్గముల ననుసరించుట వీరికిముఖ్యోద్దేశ్యము పూర్వవిధానమునువదలి గుదస్థానముచే నాహారమునుగ్రహించి వదనముచే మలవిసర్జన మొనరించుటకును, బాదములచేఁ గార్యములొనరించి చేతులతో నడచుటకు యత్నించువాఁడును వీరికిం బూజ్యుఁడు నవీనుఁడు, అట్లుకాక యథాపూర్వముగా నోటితో నాహారముఁగొని యధస్థానముద్వారా విసర్జించువాఁడును, బాదములతో నడచి చేతులతోఁ గార్యములొనరించు వాఁడును వీరియుద్దేశానుసారముగాఁ బూర్వాచారపరాయణుఁడు. మూర్ఖుఁడు అహోకాలగతి! యుత్తమోత్తమమై వేదసంస్కృతులకాస్పదమైన భరతఖండమున నిట్టి సంప్రదాయములు బయలుదేఱుననియు, నిట్టిదుర్వచనములు వినఁబడుననియు ననుకొంటిమే! అనుకొనకేమి? కొన్నివేల వత్సరములక్రిందనే యిట్లు కలివిజృంభించునని తమ

దీర్ఘనిశితమైన దివ్యదృష్టిచే నవలోకించి మనమహర్షులు తమగ్రంథములయందు సూచించియున్నారుగదా, క్రొత్తగాదు. విస్మయపడ నవసరములేదు. ఈవిషయముల నన్నిటిని సూచించి వారు గర్హించిన కాలము సమీపించినది యెట్టి చిత్ర సంప్రదాయములైనను వెలువడును. ఇట్లనుటచే నాధునిక స్థితియంతయు నీచమనియుఁ బూర్వ సంప్రదాయమే సర్వతోముఖముగా నుపాదేయమనియుఁ జెప్పుటగాదు సదసద్విషయగ్రహణమునఁ బూర్వాపరవిమర్శ న్యాయ్యము కాదనియే నాభావము. పూర్వులనుష్ఠించిరని యసత్తును గ్రహింప నవసరములేదు. అర్వాచీనమనిసద్విషయమునుద్యజింపరాదు. ఎప్పటిదైనమన కేమి సద్విషయము ననుష్ఠింతుముగాక!

పైనఁజెప్పిన ప్రబుద్ధులు శాస్త్రము లబద్ధములనియు స్వార్థపరులు కొలఁదికాలముక్రిందనే సృజించిరనియుఁ జెప్పుచున్నారు. వస్తుతః వీరిదృష్టిలోఁ బ్రపంచమే కొంతకాలముక్రిందఁ బుట్టినదనియు నటుపిమ్మటఁ గొంతకాలమునకు శాస్త్రాదు లుత్పన్నములైనవనియు నంతకుఁబూర్వ మేవియులేవనియు వీరియభిప్రాయము. కాల మఖండముగదా అదియొకప్పుడు పుట్టెనని చెప్పుటకు వీలుపడదు. ప్రపంచమెప్పుడుపుట్టినది ? తత్పూర్వమేమియున్నది ? అట్లు శూన్యస్వరూపమెంతకాలమునుండియున్నది ? మన వంశమునకు మూలపురుషుఁడెవఁడు ? వాఁడెంతకాలమునకు ముందున్నవాఁడు, వానికిఁగారణభూతుఁడెవఁడు ? ఇట్టిప్రశ్నలచేఁ బైకిఁ బోయిపోయి జగత్తున కనాదిత్వమేర్పడుచున్నది. విచారింపక దూరదృష్టిలేక కొద్దికాలముక్రిందనే లోకము వొడమెననుట మూర్ఖత. పైవిషయమును మనశాస్త్రములెంత మనోహరముగా సత్యముగా సహజముగాఁ బ్రతిపాదించినవో చూడుఁడు. "ప్రపంచమనాది, యొకప్పుడుండి యొకప్పుడు లేకుండ లేదు. భారమై చెడకుండునట్లు ప్రళయములు. కల్పములు, నశించుట, మరలఁబొడముట యిట్లు ప్రవాహరూపముగా దీనికి నిత్యత్వము ననాదిత్వము" కావున నఖండ బహుళమైన కాలగర్భమున నొకప

యము నూతనముగాఁ బుట్టినదనియుఁ గ్రొత్తగా నశించెననియుఁ దలంచుట తప్పు, అనంతమైన కాలప్రవాహమునఁ బ్రతివిషయమును నెప్పుడో యొకప్పు డీతరంగములోనో విలసితమైయేయుండును. అయితే నూతనవిషయము లిప్పుడు పుట్టలేదా ? శబ్దగ్రహణ యంత్రములు (రేడియోలు) చలనచిత్రములు (సినిమాలు) ధూమశకటములు (రైళ్లు) మున్నగునవి పూర్వమున్నవా ? ఇవి క్రొత్తగా రాలేదా ? యను ప్రశ్నలు పుట్టవచ్చును. నూతనముగా నవి రాకపోలేదు. కాని వానినవ్యతలో విశేషమున్న దేమన, విశాలమైన కాలగర్భగోళమునఁ గొన్ని విషయములు కొంతకాలము మఱుగుపడిపోయి కనుపట్టవు. పోనుపోను వానిపూర్వపుటునికియే తరువాతివారికిఁ దెలియకపోవును. ఇదియే పదార్థముల యభావావస్థ. మరలఁ గొన్ని కల్పములకో కొంతకాలమునకో యవి భగవత్సంకల్పముచే వెలువడుచుండు నిదియే వాని యుద్భూతావస్థ, యిదియే నవ్యత. అంతేగాని యిది మొదలని వ్యవధిలేని కాలప్రవాహమున నేవిషయమును బూర్వమెప్పుడును లేదనియు నిప్పుడే గలిగెననియుఁ జెప్పుట పొరపాటు. కొంతకాలము పదార్థములకు స్థితి కొంతకాలము ప్రళయము కొంతకాలము వ్యక్తావస్థ కొంతకాలమవ్యక్తావస్థ యొక ప్రదేశమున నుండుట మఱియొక దేశమున లేకుండుట పొసఁగుచుండును. "నీచైర్గచ్ఛత్యుపరిచ దశాచక్రనేమిక్రమేణ" ఇదియే సృష్టిరహస్యము. భగవానుని యఘటనఘటనా పటిష్ఠత యిదియే. ఇట్టి విశ్వాత్ముని లీలారహస్యవిషయమును సంపూర్ణముగా నెఱుంగలేక స్వయంభువులైన వేదములును "యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసాసహ" యన్నట్లొక నమస్కారముఁ గావించి యాప్రయత్నమునుండి విరమించుకొన్నవి. మహాత్ములును నీవిషయమున మోహపడుచున్నారు. సర్వశక్తుండైన భగవానుని మహిమ నెవ్వఁడెఱుంగనోపు. కావున ననాదియైన ప్రపంచమున సర్వవిషయములు సర్వదా యునికిగలవే. దీనిచే శాస్త్రములు నిత్యములనియే యొప్పుచున్నది గదా. కాక కల్పించిరన్న నెవరు కల్పించిరి ? కల్పితములై

నవానినిసమకాలికు లొప్పుకొందురా? భిన్నమతప్రవిష్టు లనఁగా భిన్నాభిప్రాయములు గలవారొకరు సృష్టించినదానిని మఱియొకరు సహింతురా? రామాయణము కల్పితమన్నచో నేటికిని సర్వప్రపంచమున ననుష్ఠింపఁబడు రామజయంతి (శ్రీరామ నవమి) యెట్లు ప్రజలలోఁ బ్రవేశించిది. శ్రీకృష్ణజయంతి యెట్లువచ్చినది. ఆ యా గ్రంథ ప్రతిపాదితములైన మహావిషయములు కాలపరిణామమున నశక్తులైన యిప్పటివారికి వింతగాఁదోఁపవచ్చు నంతమాత్రమున నవికల్పితములా? వాల్మీకి లేనిపోని విషయములన్నిటి నొకగ్రంథముగాఁజేర్చి లోకమును మోసగించుచుండఁగా సమకాలికు లెట్లు హర్షించిరి. సమకాలికులందఱు వాల్మీకి యేమిచేయుచున్నదియుఁ దెలియనంత మూఢులా? యట్లైన మూఢనిక్షిప్తమగు నాపవిత్రగ్రంథమెట్లు బ్రతికి నేఁటికిని వచ్చె. నొకవేళ సమకాలికులు గర్హించియే యుందురన్నచో రామాయణమువలె వారిగర్హణలును నేల ప్రపంచమునకు రావు? ఒక్కొక్కశాస్త్ర మెంత విస్తారముగా నెంత ప్రౌఢముగా నెంత గంభీరముగానున్నదో పరిశీలింపుడు. గురుముఖమున వినియువీని ననగతము చేసికొనలేక బాధపడుచున్నాము. అట్టివాని నెవరో గాలికిఁబోవువారు కల్పించిరన్న సరిపడునా. గురుకులవాస మొనర్చి శాస్త్రముల నభ్యసించినవారికే వానియథార్థస్వరూపము వానిమహిమయు బోధపడును. అట్లు గురుకులవాసముచేయక శాస్త్రములఁజవిచూడక భాషాపరిశ్రమ మొనర్పక వానినిఁబ్రకటించిన మహాత్ములశక్తి యెట్టిదోగమనింపక యార్షసంప్రదాయమును బరిశీలింపక యింద్రియలోలురై యిచ్చవచ్చినట్లు మొఱుగుచు నిచ్చవచ్చినరీతిఁ జరించుచు నోటికివచ్చినట్లు "బొజ్జ తొండముచూచి బ్రహ్మదేవుఁడనుకొన్నాను వెంకటేశ్వర్లువంటోయి వీరభద్రుఁడా" యన్నట్లు శాస్త్రములు కల్పితములనియు, నబద్ధములనియు నున్మత్తాలాపములు వదరిన లాభమేమి? లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు "మృగశీర్షానక్షత్రము" (Orion) అను గ్రంథమును వ్రాసి వేదమునందలి యానక్షత్ర సన్నివేశ వర్ణనము

ననుసరించి ఋగ్వేద మధమపక్షమునఁ గ్రీస్తుశకమునకుఁ బూర్వము నాలుగువేలసంవత్సరములకుఁ బూర్వమేయున్నదని దాని నిత్యత్వమును నిరూపించినాఁడు. మఱియు నతఁడే (Arctic Home in the Vedas) "వేదములయందలి యార్యుల యుత్తరధ్రువవాసము" అను గ్రంథమునువ్రాసి యనేకయుగములక్రింద నార్యు ఉత్తరధ్రువప్రాంతమున నున్నారని వారి ప్రాచీన నాగరికతయుఁ బ్రపంచ నిత్యత్వమును వేదముల ప్రాచీనత్వమును వివరించియున్నాఁడు. ఆంధ్రకవితారచనకు నన్నయభట్టారకుఁడు ప్రథముఁడనిగదా యనుకొందుము. కాని యతండే "శాస్త్రమపౌరుష మాద్య"మ్మని పల్కినాఁడు. అనఁగా నతనికిఁ బూర్వము బహుకాలముక్రిందనే యాంధ్రకవితకు సిద్ధరూపమేర్పడియున్నది. కావున శాస్త్ర మనాది యపౌరుషము.

అట్టి శాస్త్రము సర్వథాసత్యము, ఆకసమునందు గ్రహములకు సంభవించు గ్రహణాదులు, మానవుడు తత్పూర్వమే శాస్త్రాధారమువలనఁగదా కనుఁగొనుచున్నాఁడు వసనాభిఁ దినిన మృతినొందునని యాయుర్వేదము నుడువుచున్నది. తిని బ్రదుకఁగలఁడా? శాస్త్రమబద్ధమెట్లాయె? నయితే శాస్త్రము సత్యమైనచో నవి భిన్నభిన్నములుగా నొకదానికొకటి విరుద్ధముగా నుండనేల? మఱియు వేదము విధించుటేగాని యావిధులకుఁబ్రయోజనమును జెప్పలేదు. పరికించినను గనఁబడుటలేదు. అట్టి నిష్ప్రయోజన విధులుగలిగిన వేదములేల? యుక్తివాదమునకవి దూరములగుచున్నవి. హేతు సంగతములుకాని వానినేల విశ్వసింపవలయు, ననిపై యున్నత గ్రీవులధిక్షేపింతురు కాఁబోలు, వాని భిన్నరూపములకుఁగారణము లేకపోలేదు. శాస్త్రమొక్కటేయైనను దేశ కాల పాత్రముల ననుసరించి పరిణామమొందుచుండును. దానిచే నది భిన్నమని చెప్పరాదు, బంగారమొక్కటేయైనను, భూషణ వ్యవస్థచే రూపసన్నివేశము మాఱుచుండుటల్లేదా? కరగించిన మరల నొకేరూపము నొందుటలేదా? యట్లే శాస్త్రమును, నధికారినిఁబట్టి భిన్నమార్గదర్శకముగానుండును. సర్వ

శాస్త్ర సమవలోకన మొనర్చినంగాని వానినిర్ణీతమైయొకేరూపమైన సారాంశము తేలదు. కాక యేకదేశమును గ్రహించి తోంచినట్లు విమర్శ సలిపి త్రోసిపుచ్చుట మూర్ఖలక్షణము. మఱియు నన్వయశక్తినిం బట్టియు విరుద్ధరూపమును బొందుచున్నది. మనయసమర్థత నిర్దుష్టమైన శాస్త్రమునందారోపించి దానినిదూషించుట సమంజసముగాదు. వేదవిధులన్నియు సప్రయోజనములే. లోకసుఖమునకే యవి ప్రవర్తించినవి. 'సత్యంవద,—ధర్మంచర'— ఇవి మొదలుగాగల విధ్యుక్తముల ననుష్ఠించుటచే లోకమున కెంత సౌభాగ్యముగలుగునో విచారింపుడు. విధిరూపములైన వేదములే యనంతములైనవి. ఇంకం బ్రయోజనములం గూడ నవియే చెప్పమొదలిడిన నపరిమితముగాం బెరిగిపోయి మానవుల కసాధ్యములై నిష్ప్రయోజనములగును. గావున "ననుక్తమన్యతో గ్రాహ్య"మ్మను న్యాయముచే నితరశాస్త్రములవలన నాప్రయోజనముల నెఱుంగవలయును. ఉదాహరణమున కొకదానినిం జూడుండు, ""ఉద్యత్సూర్యం న పశ్యేత్" ఉదయించుచున్న (అస్తమించుచున్న) సూర్యునిం జూడంగూడదని శ్రుతి నిషేధించినది. సామాన్యముగా దీనికిం బ్రయోజనము కానిపించుటలేదు. కాని విచారించిన నుదయాస్తమయసమయముల సూర్యకిరణములయం దొకవిధమైన విషమున్నదనియు వానినింజూచిన నేత్రములకు హానియనియుం బ్రకృతిశాస్త్రమును నాయుర్వేదమును దెలుపుచున్నవి. మనశాస్త్రముల కన్నిటికి నొకదానితో మఱియొకదానికి సంబంధమున్నది కాన నితరశాస్త్రములవలన వానిప్రయోజనములం దెలిసికొనందగు. పూర్వులకు మేధాశక్తి తక్కువయనియు దానిచే "గ్రుడ్డియెద్దు చేనునంబడినట్లు" ఎవరేదిచెప్పిన నట్లుపోవుటయేగాని హేతువాదము నెఱుంగరనియు వీరియపోహము. యుక్తి సమగ్రముగాదు. కొన్నిపట్ల యుక్తి సాధ్యసాధన విషయమున శక్తముకాదు. అతీతవిషయములందది పనిచేయదు. విరుద్ధార్థమును బ్రతిపాదించును. కాక మనయొక్కరియుక్తికన్న నభియుక్తులైన యనేకుల యుక్తిరూపమగు శాస్త్రము బలీయము. వీనినన్నిటిని

విమర్శించియే సూత్రకారుఁడు "తర్కాప్రతిష్ఠానాత్" యుక్తి మేధా శక్తినిఁబట్టి పైకిఁ బైకిఁ బోవుచునేయుండును. దానికొక వ్యవస్థలేదు. నిర్ణయములేని యట్టియుక్తి సత్యముగాదు. కావున సందిగ్ధవిషయమున శాస్త్రమే ప్రమాణము, అని యుక్తివాదమును నిరాకరించియున్నాఁడు శాస్త్రమునకు విరుద్ధముకాని యుక్తిని మనపూర్వు లంగీకరించియే యున్నారు. కావుననే "తావద్గర్జంతి శాస్త్రాణి జంబుకా విపినే యథా న గర్జతి మహాశక్తిః యావద్వేదాంత కేసరీ" సామాన్య శాస్త్రములు యుక్తివాదాదులు సింహమునుండు నక్కలవలె వేదాంతశాస్త్రము ముందు మౌనమువహించునని యొక సుభాషితకారుఁడు సమస్త శాస్త్రసారమైన వేదాంతమును బ్రశంసించెను గాన శాస్త్రములు సర్వథా సత్యములు.

ఇంద్రియగోచరుఁడు కాకపోవుటచే దైవము లేఁడంట ప్రత్యక్ష మొక్కటియే ప్రమాణమా? అనుమానాదులు ప్రమాణములు కావా? తార్కికు లనుమానముచే దైవము స్థితి నుడువుచున్నారు. అచేతనములైన యీభూమ్యాదు లెట్లుత్పన్నములైనవి, యెట్లు కార్యసమర్థము లగుచున్నవి, వీని నెవరుకల్పించిరి? వానియంతట నవియే పుట్టె నన్నచోఁ గారణములేక కార్య మెట్లుత్పన్నమగును లోకమున నట్టి న్యాయముగలదా యచేతనములైన యంత్రాదులు చేతనుఁడైన యొకఁడున్ననేగదా కార్యకారులగుచున్నవి. కావున భూమ్యాదుల సృజించి క్రియలయందు నియమించినవాఁడు వానిప్రయోజనముల నెఱింగినవాఁడొకఁడు గలఁడు లేనినాడు ప్రపంచమే లేదు. వాఁడే సర్వశక్తుఁడైన పరమాత్మ. వానివిభూతియే యీప్రపంచము. దైవ ప్రత్యక్షముమాత్ర మేల లేదు. తదారాధకులకుఁ బ్రత్యక్షమగుట లేదా? శ్రమింపక చిత్తశుద్ధిఁబడయక దైవమేల నాకుఁగనఁబడఁడని ప్రశ్నించినచో సమాధానముచెప్పుట కెవ రూరక సిద్ధులైయున్నారు. లోకమునందును నొకమహాత్ముని లేక రాజపురుషునిఁ జూడవలయు నన్న దగిన మర్యాదతో నచ్చోటికేగినఁగదా యతఁడు కనఁబడును.

లేక యతఁడున్నచోటికే పోక వానిని దర్శించుట కనువైన యర్హత సంపాదింపక యతఁడొకఁడున్నచో నాకేల కనఁబడఁడని యింటిలో గూర్చుండి పలుకువారికిఁ గోర్కె సఫలమగునా? యట్లే భగవంతుఁడును లోకముఁ దృశీకరించి సేవించువారికి శాస్త్రానుసారముగాఁ గనఁబడుచునే యున్నాఁడు. కాక తిరుమల మొదలగు పుణ్యక్షేత్రముల యందు భగవన్మహిమ సహస్రముఖములుగాఁ బ్రత్యక్షమై తాండవించుచున్నది. అట్లులేనియెడల ధనైకజీవులైన లోభులుగూడ లక్షలాదిగా విత్తము వ్యయించి సేవింతురా? సేవించువారందఱు మూఢులా? భగవన్మహిమ ప్రత్యక్షముగా ననుభవించుచున్నవారనేకులు నేఁటికిని గలరు. అట్లింద్రియనిగ్రహమును బొందక తపంబాచరింపక ధర్మమును బరిపాటింపక భక్తిరూప మెఱుంగక భగవంతునిఁ దేరకుఁ దేర జూడ నతఁ డంత సులభుఁడా? యట్లైనచో నంతచులకనైన పదార్థముతో నేమిప్రయోజనముండును? కావున భక్తులకుఁ గనఁబడుటచేఁ బ్రత్యక్షమువలనను భూమ్యాది కార్యోత్పత్తిచే ననుమానమువలనను, నర్చారూపాది సామ్యముచే నుపమానమువలనను, శాస్త్రనిరూపితుఁడగుటచే శాబ్దమువలనను నిట్లు చతుర్విధ ప్రమాణములచేతను, నుపలభ్యమానుఁడై తనయవ్యాజకరుణచే లోకముల సర్వావస్థా సర్వకాలములయందు రక్షించు పరమాత్మను లేఁడని యతనిసేవింపక యధోగతిపాలగుట శోచనీయము. అట్టి కృతఘ్నులు మఱియొకరులేరు. ఆ యా దైవమంత్రముల ననుష్ఠించి సిద్ధిఁబడసినవారెందఱో కనుపట్టుచున్నారు. సర్పవిషహారమగు మంత్రముచే నొక్కఁ డెక్కడనోయుండియు నిచ్చట విషమూర్ఛితుఁడైనవానిని బ్రతికించుచున్నాఁడుగదా. నిరంతర భగవదారాధనపరుఁడైనవాఁడు తనమరణ మెప్పుడైనది ముందే చెప్పి నిత్యపదవి కేగుచున్నాఁడు

శాస్త్రముల నభ్యసించి తదుక్తముల ననుష్ఠించువారెట్లు లోకజ్ఞానశూన్యులగుదురు? లోకస్వభావము నెఱింగి యది నశ్వరమైనదను

విషయముఁ దెలిసికొని శాశ్వతసుఖము నభిలషించి పాటుపడువారు లోకజ్ఞానశూన్యులో లేక లోకస్థితి నెఱుంగక యదియే శాశ్వతమని మీసాలమీఁది తేనెలవంటి లౌకిక సుఖములకు మరగి భ్రష్టులై యముని, నిశిత ప్రహరణ పూజలందుకొనువారు లోకజ్ఞానశూన్యులో పాపము వీరెఱుఁగరు. ఈలోకమొక్కటే సత్యమనుకొని దానియందే మగ్నులై తావన్మాత్రమే తెలిసికొని చరించువారు కూప మండూక ములుగాక లోకమునెఱింగి శాస్త్రదృష్టిచే దూరస్థములగు పరలోక ములనుగూడ దర్శించువారు కూపమండూకము లెట్లగుదురు? వైదిక కర్మలు నిరర్థకము లెట్లగును? పుత్రకామేష్టి మొదలైన క్రియలచేఁ దత్తాత్మ్యములఁ బ్రత్యక్షముగా నందుటలేదా? విధి నిరూపిత కర్మానుష్ఠానమే లోకకల్యాణహేతు వదిలేనినాఁ డెల్లలోకము పరస్పర బాధచే నశించును.

నిత్యుఁడైన జీవుఁ డొకఁడు లేఁడనియుఁ బంచభూత సమ్మేళనమువలన శరీరమునందొక నూతనశక్తి పొడముటచే నదియే కార్యములొనర్ప సమర్థమగుచున్నదనియు, నందువలనఁ బూర్వ పునర్జన్మములు, పాపపుణ్యములు మొదలైన వబద్ధములనియు మృతులకొఱకు శ్రాద్ధాదుల నొనరించుట యనవసరమనియు నీయాధిభౌతిక వాదులు పలుకుచున్నారు. శరీరమునందే చైతన్యశక్తి కలిగినయెడలఁ బసిపాపయై యున్నప్పుడు శరీరి పాలుద్రావుట సంభవింపదు. ఏలన నొకకార్య మాచరించునపుడు దానియందలి గుణములు తనకుఁగల లాభమును దెలిసికొనినప్పుడే యాకార్యమున మానవునకుఁ బ్రవృత్తి గలుగును. బాలునకట్టి జ్ఞానములేదుగదా పాలెట్లు ద్రావుచున్నాఁడు ఆస్తికులచ్చట జీవనాదృష్టమును హేతువుగా నుడువుచున్నారు. మఱియు వ్యవహారమువలనను జీవుఁడు స్వానుభవగోచరుం డగుచున్నాఁడు. యోగమహిమచే జీవసాక్షాత్కారమునుబొంది పరకాయ ప్రవేశాదు లొనరించువారు నేఁడు లేకున్నను నిన్న మొన్నటివఱకు

నున్నారుగదా. ఇటీవల బొంబయినగరమున నొకబాల యెనిమిదేండ్ల
వయస్సుగలది తనపూర్వజన్మ మధురలోననియు నప్పటితన తల్లిదండ్రు
లను బంధువులను వివరించి పేర్లుసెప్పి యిల్లు ఆవరణము మొదలైన
గుర్తులన్నియుఁ దెలిపి యచ్చోటికేగి వారినందఱిని స్వయముగా గుర్తు
పట్టెననియు నొక పత్రిక ప్రకటించినది. నామభ్రాంతివలన యమకింక
రులచేఁ గొనిపోఁబడి మరల విడువఁగా వచ్చి శరీరమునఁ బ్రవేశించి
తాము చూచివచ్చిన యావిషయము నుడువుచున్నవారనేకులు మన
ప్రాంతములందే కనుపట్టుదురు. మృతులైనవా రన్యులయందావేశించి
తమకు గయా శ్రాద్ధాదులొనరింపుమని యాచించుచున్నారు. పుళింద
కిరాతాదు లధర్మము సంభవించినప్పు డొనర్చుకొను జలానల పరీక్షా
దులయందు దైవము ప్రత్యక్షముగాఁ గనుపట్టుచున్నాఁడు లోకము
నుచ్చ నీచావస్థలచేఁ బుణ్య పాపములు గానవచ్చుచున్నవి. ఒకఁడు
మహాపండితుఁ డొకఁడు మందుఁ డొకఁడుభోగి మఱియొకఁడు నిత్య
కష్టాలసుఁ డొకఁడు సుందరుఁడు వేఱొకఁడు కురూపి యొకఁడు బలి
ష్ఠుఁడు మఱియొకఁ డంగవైకల్యము గలవాఁ డిట్లు తారతమ్య మేల
కలిగెను ? తల్లి దండ్రులయుఁ దనయు దోషాదు లచట కారణమని
పైవారు హేతు కల్పన చేయఁబూనుచున్నారు. కాని యది పొసఁ
గదు. రూప విలాస సంపన్నులైన దంపతులకు విరూపుఁ డుదయింపఁ
గారణమేమి ? వారిసంతానములోనైన నొక్కొక్కఁ డట్లగుటకుఁ
గతమేమి ? మేధాశక్తిగలిగిన జాయాపతులకు నెందులకుఁ బనికిరాని
మందబుద్ధి జనించుచున్నాఁడు. లోకజ్ఞానమేనియు నెఱుఁగని యమా
యకుల గర్భమున మహామేధావి కలుగుచున్నాఁడు. కావున నా యా
హేతువులు వ్యభిచరింపక నిలువవు. పుణ్య పాపములే కారణము.
లాటరీ వేయుచున్నారు. అందఱును సమకాలమున నొకేవిధముగా
ధనముఁగట్టుచున్నారు. డబ్బుచెల్లించుటలో నే వ్యత్యాసమును లేదు. కాని
యొకనికిమాత్రమే లాటరీబహుమతి చెందుచున్నది. కారణ మేమో

యిచట నిర్ణయింపుడు. రష్యాదేశస్థులు సమముగాఁ బంచుకొని సుఖ
మనుభవించుటలేదా, వారి కీపుణ్యపాపము లెటకుఁ బోయెనని
రొకఁడు ప్రశ్నింపవచ్చును. ఆహారవిషయమునఁ దమ యాధునిక
ప్రయత్నముచే వారున్యూనత పరిహరించుకొనవచ్చు నంతమాత్రమున
వారు సిద్ధరూపులు గారు. తెలివితేటలెట్లు పంచుకొందురు. వాని
వ్యవస్థ యున్నంతవఱకుఁ గీర్త్యపకీర్తులు, నైచ్యోన్నతులు తప్పవు.
దారిద్ర్యాదులచేతనే పాపపుణ్యము లనుభవింప నవసరములేదు. ఏవిధ
ముగానైన దుఃఖ మనుభవించుటే పాపానుభవము. ఎట్లైన సుఖమను
భవించుటే పుణ్యానుభవము. రష్యావారికి నిట్టితారతమ్యముపో లేదు.
పోదు. వారును బాప పుణ్యము లనుభవించుచున్నారు.

వైదికవేషధారణము జీవనోపాయమెట్లగును. దమ కదివరకున్న
జీవనములఁ దృణప్రాయముగా విసర్జించి యింద్రియముల సహజప్రవృ
త్తినిఁ గష్టముమీఁదనాగి యమనియమాదులచేఁ గృశించి భగవదా
రాధనతత్పరులై లోకమునువదలి తమమార్గ మనుసరింపవచ్చినవారికి
బోధించు వైదికులు వంచకులా? ఎంతయన్యాయము! లోకమునఁ
బ్రతివిషయమును రెండువిధములుగాఁ బ్రతిభాసించుచుండు, మొదటిది
దాని సత్యస్వరూపము, రెండవది దానిననుష్ఠింపలేక దాని యాభాస
రూపమునుదాల్చి పైకిదానిననుకరించుచు జనులవంచించుచునది. కృత్రి
మమునుజూచి సర్వము నిట్లేయని సత్యస్వరూపమునుగూడ దూషిం
చుట యన్యాయ్యము. సంక్షేపముగా నీనాస్తికుల యభిప్రాయములఁ
బూర్వపక్షమొనర్చితి. మనమెన్ని చెప్పినను, నిదర్శనములు చూపినను,
వారొప్పుకొనరు. తాముచెడి యితరుల భ్రష్టులనొనరించు నసురాంశ
సంభూతులైన వీరికి శాస్త్రవాక్యములు పనిచేయవు, వారిమార్గమే
వారిది. కావున, "వ్యాళం బాలమృణాలతంతుభిరసౌ రోద్ధుం సముజ్జృం
భతే, మాధుర్యం మధుబిందునా రచయితుం క్షారాంబుధే రీహతే
భేత్తుం వజ్రమణిం శిరీషకుసుమప్రాంతేన సన్నహ్యతి, మూర్ఖాన్ య

ప్రతినేతు మిచ్ఛతి బలాత్సూక్తై స్సుధాస్యందిభిః" అను సూక్తిని వీరి పాలిటి కల్పవృక్షముగాఁ బ్రమాణీకరించి పైవిషయమును వదలుచున్నాఁడ.

ఇఁక నైహిక నశ్వరత్వ మెఱిఁగి నిత్య సుఖాభిలాషులయ్యు సరియైనమార్గము దొరకక సదాచార్యుఁడు లభింపక సత్సాంగత్యము లేక శాస్త్రపరిచయములేక కుమతప్రవిష్టులై ప్రాఁకులాడుచు మఱి యొక తెగవారున్నారు. "చూడచక్కని చిన్నదికడ మేడగదిలో నున్నది ఏడువంగుల మడుఁగులో జలక్రీడ లాడుచున్నది" "రెక్కముక్కు లేని పక్షి రేయుఁబవలు తపసుపట్టె యొక్క చెఱువు చేపలన్ని యొకటె మ్రింగెరా" "పోగా పోగా గోడుంది గోడకుదగ్గ గూడుంది గూడుకు దగ్గ ప్రమిదుంది" "చెప్పులోని రాయి చెవిలోని జోరీగ కంటిలోని నలుసు కాలిముల్లు ఇంటిలోనిపోరు ఇంతింత గాదయా విశ్వదాభిరామ వినురవేమ" "పన్నిండుగొమ్మల పటామట్టి దానిపై పంచవన్నెల రామచిలుక దానిమీఁద నక్కవలెఁ బ్రకాశించు చుక్క దానిలోనే బాగువంతుఁడు" "గుంటూరికవతలాగున్న చింతలకాడ గుజ్జుంకిదుపున గొజ్జపుట్టెనయా నందామయా గురుడ నందామయా ఆనంద దేవికి నందమయా" ఇవి వీరి యుపనిషత్సూక్తులు, తత్త్వవాచకములు. వీని కేమో యంతరార్థమఁట వీరి శ్రాద్ధమఁట. ఉభయభ్రష్టులై చెడుట తక్క వీరికి వేఱుఫలములేదు. ఇదియా వేదాంతము, ఇట్టి పిచ్చిమతములను జూచియే నవీనులు మహాపవిత్రములైన వైదిక మతములను గూడ నిట్టివేయనుకొని దూషింపసాగిరి. మఱికొందఱు వైదికమత ప్రవిష్టులయ్యు స్వార్థపరులై స్వోన్నతి నభిలషించుచు, నితరవర్ణస్థుల బ్రహ్మవిద్య కనర్హులనియు, నాచార్యత్వమునకుఁ దగరనియు వైదిక కర్మానుష్ఠానమునకు ననధికారులనియు భగవత్పరులు తేజస్సంపన్నులు పండితులునైన మహాత్ముల దూషింపుచు దాముమాత్రము పందుల వలెఁదిని యింద్రియలోలురై దుర్వ్యసనములచేఁ గాలముఁబుచ్చుచు

భగవద్విషయమున నొక్కక్షణమైన వ్యయింపక గౌరవము మాత్రము మాకేయుండవలయునని దురభిమానముతో లోకమ్ము చెఱచుచున్నారు. కులవ్యవస్థ యెట్లేర్పడినదో యెంతవఱకది యుపయోగించునో యా సూక్ష్మతను వీరెఱుఁగరు. విరాట్స్వరూపముననే జనించిన వర్ణము లలోఁ గొన్నిటికి నధికారము కొన్నిటి కనధికారము నియమించు టెట్లో నిషేధించిన శాస్త్రవాక్యముల కర్థమేమో వీరెఱుంగరు. మూఢనిక్షిప్తములైన శాస్త్రములు సరిగా నన్వయింపక వైరూప్యము పొందుననియే. నిషేధమునకు మూలమంతేగాని సహజానర్హత హేతువుగాదు, "జాతిర్వ్యవహారకల్పితా" అని తేజోబిందూపనిషత్తు స్పష్టముగాఁ జెప్పుచున్నది. లోకము చిందర వందర గాకుండ నడచుటకే యిట్టివ్యవస్థలు. చెఱుపులేని సమయమున నెట్లు మాఱినను దోసఁగులేదు. దీనిరహస్యమెఱుఁగక యిటీవలివారేవియో పిచ్చివ్రాతలు వ్రాసిరి. ఈవిషయము ననేకులుమహాత్ములు చర్చించియేయున్నారు. కావున విశేషముగాఁ జెప్పఁబనిలేదు. మఱికొందఱు "అటైన వీరభద్రయ్య" ఇటైన రామభద్రయ్య" యనునట్లు లెక్కడ తాళ మక్కడ వేయుచు మాకు సర్వమతములు సమానములని చెప్పుచు నేదియు ననుష్ఠింప వీలుగాక సర్వశూన్యులై జనులనుమాత్ర మాకర్షించుకొనుచు లౌకికయుక్తిని భగవద్విషయములోఁగూడఁ బ్రచరింపుచున్నారు. పెక్కుపడవలమీఁద నొక్కసారి ప్రయాణమొనరించువాఁడెట్లు చెడునో యట్లే సర్వమతముల ననుష్ఠింపఁజూచువాఁడు విపత్తునొందును. పరస్పర భిన్నములైన వీనినన్నిటి నొక్కపరి ననుష్ఠింప నెట్లు వీలగును. "భక్తిరవ్యభిచారిణీ" యని చెప్పిన భగవద్వాక్యమున కర్థమేమి? ఇట్లనుటచే నితరమతముల సదా ద్వేషించుచుఁ గాలుద్రవ్వమని చెప్పుటగాదునుడి. ఏమతమునందైన నొక్కదాని యందు నిష్కల్మషమైనబుద్ధితోఁ బనిచేయువాఁ డున్నతిఁ జెందును గాని పలువిధముల నేగువాని కొక్కనాఁడును శాంతిలేదు. భగ

వానుఁడు సంతసింపఁడు. "విహాయ కోదండశరౌ ముహూర్తం గృహాణపాణౌ మణి చారువేణుం మాయూరబర్హంచ నిజోత్తమాంగే సీతాపతే త్వాంప్రణమామి పశ్చా" త్తనిపల్కిన లీలాశుకుని వాక్యమును బరిశీలింపుఁడు. అవ్యభిచారిణియైన భక్తియున నెట్టిదో గోచరించును.

ఇట్లు వైదికమత స్వరూపముఁ దెలియక భిన్నమార్గములఁబడి తడఁబడుచున్న ముముక్షువులకై ప్రవర్తించినది మా పితృపాదుల యీ 'జ్ఞానసూర్యోదయము' వారాజన్మవైష్ణవులు. భగవన్నిర్హేతుక కటాక్ష పరీవాహ ప్రసారసముపార్జిత సకలాగమార్థసారులు, దేవాంశ సంభూతులు, లోకమును దృణీకరించి క్షణక్షణము భగవన్మహిమ మందుమగ్నులై సదాభగవద్గుణ ప్రకటనముచే జనుల నమృతప్రవాహమున నోలలాడించు సిద్ధయోగులు. ఏబదివేలరూప్యములు వ్యయించి 'శ్రీవేణుగోపాలస్వామి'ని గ్రామమునఁ బ్రతిష్ఠించిన భగవత్కైంకర్య నిష్ణాతులు, "భాష్యకారసమాజ" మొకదానిని స్థాపించి యాఱువందలమందికిసత్యాహింసాశౌచాదులఁగఱపి భగవదున్ముఖులఁజేసి యుద్ధరించిన సహజాచార్యపూరుషులు, నిత్య నిరంతర తపోనిష్ఠులైన వారి ప్రభావములను నైజప్రతిభను సాకల్యముగాఁ జెప్పుటకు నావాక్కు చాలదు. మఱియు "నంగాదంగా త్సంభవసి" యను శ్రుతివాక్యముచే వారిశరీరమునుండియే యొకభాగము వెలుపడివచ్చిననేను వారిమహిమలను జెప్ప నుద్యమించుట యసంభావ్యమను తలంపు కొందఱికిఁగలుగవచ్చును గాని వారి నిత్యతత్సమాధి శాస్త్రవిచారణము లోకవిరక్తి సహజకారుణ్యాది మహాపూరుష లక్షణములు నిమేష నిమేషమున నెదుటఁజూచుచున్న నాకుఁగాక కొంతలోఁగొంతయైన వారిమహిమ యితరుల కెట్లుగోచరించునను తలంపుచే నీమాత్ర ముట్టంకించితి. ఖద్యోతప్రకాశము, మణికాంతి నక్షత్రతేజము, చంద్రప్రభవలెఁగాక సూర్యోదయమువలె స్వపరభాసకమై యజ్ఞాన తమస్సును సమూల

ముగా నిర్మూలించు నఖండజ్ఞాన మీగ్రంథపఠనముచేఁ బాఠకులకుఁ గలుగనలయునని దీనికి "జ్ఞానసూర్యోదయ"మను నభిఖ్య యిడిన వారి యాశయము సర్వదా సత్యముగా నన్వయించినది. మోక్షేచ్ఛగలవాడేమి చేయవలసినది, యెట్లు చరింపవలసినది భగవన్మహిమ మున్నగు విషయములెన్నో సువిశదముగాఁ బ్రతిపాదింపఁబడినవి, వేయేల "యదిహాస్తి తదన్యత్రనాస్తి" యన్నట్లు భాగవతధర్మములలోనిందుఁ జెప్పఁబడనివియు మఱియొకచోఁ జెప్పఁబడినవియు లేవనియే చెప్పవచ్చు నిది వేదాంతమునకొక సమగ్ర భాష్యగ్రంథమనియు వక్కాణింపఁదగు నయితే దీని యందుఁ బ్రతిపుటలోను విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము, విష్ణుపరత్వము నన్యదేవతాపారమ్య ఖండనము ప్రతిధ్వనించుచుండు నిట్టిప్రతిపాదనము కొందఱికి గంటకముగానుండవచ్చు నట్లగునని మహాత్ములు సత్యమును వెలార్చక మఱుగుపెట్టరు అట్లెప్పటికామాటలాడి తప్పించుకొని మూర్ఖులఁ దమవైపునకుఁ ద్రిప్పుకొనుట లౌకికుల కుత్సితయుక్తి మార్గము. లోకులయందు గౌరవము వడయుటకుఁ బ్రతిఫలమునకు మూర్ఖుల మెఱమెచ్చునకు మహాత్ములు పాటుపడరు. యథార్థమును బ్రకటించి లోకము నుద్ధరించుటే వారిసహజగుణము. తాముయథారూపముగాఁ బ్రతిపాదించినదాని నగ్వాఁడైనవాఁ డొక్కఁడాచరించినను తమకార్యము సఫలమైనట్లే భావించుకొందురు. మూర్ఖజనుల గౌరవాదరణములకు వారులోపడరు. వారిదృష్టిలోనవి తృణప్రాయములు. కావుననే "పరిగత పరమార్థాన్ పండితాన్ మానంతస్తృణ మివ లఘు లక్ష్మీర్నైవతాన్ సంరుణద్ధిఅభినవ మదరేశ్యామగండ స్థలానాం న భవతి బిసతంతుర్వారణం వారణానాం" అని చెప్పుటను లక్ష్యభూతులైరి. కాన సకలవేదసారమైనదియు సమస్తశ్రుతిభాగముల సమన్వయముచేసినదియు, పాశ్చాత్య పండితులచేఁగూడ మిగులఁ బ్రశంసింపఁబడినదియునగు విశిష్టాద్వైతమునే మాతాతపాదులు నిరూపించిరి వారికి విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము జన్మతోడనే వచ్చినది. వారి కాగమ

రహస్యబోధకుఁడు నాచార్యుఁడు పరమపూరుషుఁడైన నారాయణుఁడే. యాదేవాదిదేవుఁ డొనరించినయూపనిషద రహస్యమునే భగవదనుభవమునే వారిట్లు వెల్లడించిరి. నీవిట్లేల చెప్పితివని నియమింప నెవరికి శక్యమగును. "నియోగ పర్యనుయోగానర్హాస్యమునేరిష్టత్వా"త్ కూరేశవిజయ వ్యాఖ్యానమునందు నాసహాయము వారి కవసరమాయెనని తత్పీఠికలోనుడివిరి. మఱియు నన్నుఁ దర్క వేదాంత విశారదునిఁగాఁ దెలిపిరి. సహస్రభానునకు దివ్వెతో వస్తుదర్శనము చేయింపనలయునా? వారిది యఖండమై యకృత్రిమమైన దివ్య తేజస్సు. నాబోంట్లది కించిదున్మిషితమైన మానవశక్తి దీనితో వారి కేమాత్రము ప్రయోజనముండును. ఇదినటులోకాఁకపోయినను వారి సిద్ధవాక్కుచే శుభాశీస్సుచే నట్లు తర్క వేదాంత విశారదుఁడ నగుదు ననియే తలంచుకొనెద. "ఋషీణాం పునరాద్యానాం వాచమర్థో నుధావతి" యని యున్నదిగదా. లోకానుగ్రహార్థమై వారు నిఖిలాగమములఁ బరిశీలించి బహువ్యయ ప్రయాసములకోర్చి ప్రకటించిన యీమహోత్తమ గ్రంథమును జదివి తదుక్తము నాచరించి భగవదనుగ్రహపాత్రులై యాంధ్రులు వారిపరిశ్రమను సఫలముఁ జేయుదురుగాతమని యాశించుచు సకలలోకాధిపతియైన మహావిష్ణుని పాదారవిందముల కెరగి యాత్మాంశసంభూతులైన మాపితృపాదుల చరణసరోజముల కంజలించి యీపీఠిక నిఁక ముగించుచున్నాఁడను.

పూడివాఁడ
9–4–53

విధేయుడు
కవిభట్టారక, మొవ్వ దాశరథిసూరి

తర్క—వేదాంత, పండిత, కవిభట్టారక,

మొవ్వ దాశరథిసూరి (గ్రంథకర్తగారి మూడవ కుమారులు)

వార్తాసూచిక

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః

జ్ఞానసూర్యోదయము

శ్లో॥ శ్రీనీళాధరణీకరార్చితపదాంభోజం లసత్కౌస్తుభ
శ్రీవత్సామలహారసంయుతబృహద్వక్షఃకవాటోజ్జ్వలం
కావేరీ తటినీ తటస్థ విమల ప్రాకారసంవేష్టిత
శ్రీరంగస్థలవాసినం సురనుతం వందే ఖగేంద్రధ్వజం 1

శ్లో॥ సుధామయూఖామలబింబ వక్త్రాం
సుధాశనారాధిత పాదపద్మాం
సువర్ణపీతానిభకోమలాంగీం
నమామి లక్ష్మీం జగదేకమాతరం 2

శ్లో॥ అనంతసేనాధిప పక్షినాయకాన్
కౌమోదకీ శార్ఙ్గధరారినందకాన్
చండప్రచండాది మురారిసేవకాన్
నమ్రోత్తమాంగః ప్రణతోస్మినిత్యమ్ 3

శ్లో॥ ముక్తప్రసూన పరితోషితరంగనాథాం
సర్వప్రపన్న జన సంసృతి దుఃఖహంత్రీం
శ్రీభట్టనాథతులసీవనభూమిజాతాం
గోదాం భజామి నిరతం మధువైరిపత్నీమ్ 4

శ్లో॥ కాసారం మహనీయభూతవిబుధం శ్రీభట్టనాథం సరో
యోగీంద్రం కులశేఖరం మునివరం శ్రీభక్తిసారం శఠా
రాతిం సన్మునివాహనం యతిపతిం భక్తాంఘ్రిరేణుం ద్విష
త్కాలం మాధురినామకాద్భుతకవిం వందే జగద్దేశికాన్ 5

శ్లో॥ జీవానాం హరిలాభదం మురహరే స్సర్వాత్మలాభప్రదం
నీరాటాద్రిచరాటవీచరముఖప్రాణిచ్ఛటామోక్షదం
పాషండాది పురాణవాగ్ఘతమతాదీవష్టంభవిధ్వంసినం
శ్రీరామానుజయోగిపుంగవ మహం, శేషావతారం భజే 6

శ్లో॥ నాథం ద్రావిడవేదవర్ధనకరం సద్యోగవిద్యానిధిం
శ్రీమద్యామునదేశికం పరమతాచార్యేభకంఠీరవం
త్రయ్యంతాఖ్యగురుం కుదృష్టిమతఘోరారణ్యదావానలం
వందేహం మణవాలనామకమునిం కృష్ణాంఘ్రిభక్తిప్రదమ్ 7

వ॥ ఇవ్విధంబున నిష్టదేవతాప్రార్థనంబుఁ గావించి నాయొనర్పం బూనిన జ్ఞానసూర్యోదయంబునకుఁ గథాభిధానం బెట్టెదనిన భగవద్రామానుజ మతోద్ధారకుండును విశదవాక్యశిఖామణియు సంస్కృతద్రావిడనామకోభయవేదాంతనిర్ణయవాచాధురంధరుండును యోగిజనాగ్రగణ్యుండును శ్రీ వైష్ణవశరణ్యుండునగు మణవాల మహామునీంద్రుండు శ్రీరంగంబున వసించి శిష్యసహస్రంబులకు భగవత్త్వభావంబు బోధింపుచుండ నొక్కనాడు సుశీలుండను భాగవతుండద్దేశికశిఖామణితో నిట్లనియె. 8

సుశీలుండు

గురువర్యా! ప్రపంచస్థంబులగు నెనుబదినాలుగులక్షల జన్మంబులలో నుత్తమం బెయ్యది. 9

వరవరముని

శిష్యా! భూలోకంబున స్థావరజంగమంబులలో మానవజన్మం బుత్తమంబు. 10

సుశీలుఁడు

ఏమనవలన? 11

వరవరముని

జ్ఞానంబార్జించి మోక్షంబుఁజెందుటకు యోగ్యమైనది. 12

సుశీలుఁడు

అట్లైనచో నిది నిర్దోషమైనదేనా? 13

శరీరయాథార్థ్యము

వరవరముని

కాదుకాదు ఏవస్తువునందైనను గుణదోషంబులు రెండునుం గలవు. కేవల దోషంబుగాని కేవల గుణంబుగాని దేనియందును లేదు. కాని మానుషజన్మంబునందుఁ గొన్నిదోషంబులున్నను గుణం బెక్కువగానున్నది. దానిదోషంబులు ముందు కొన్నివక్కాణించి యటుపిమ్మట గుణంబులెఱింగించెద నాకర్ణింపు మెట్లంటివేని జీవుండు కర్మానుసారంబుగా నే శరీరంబునఁబ్రవేశించునో యాశరీరంబె తానని తలంచు. దీనినే దేహాత్మభ్రమయందురు సర్వదోషంబులకంటె నిది గొప్ప దోషంబు, యిది యిట్లుండఁగా నిద్దేహము అశుద్ధము మూత్రము క్రొవ్వు వీర్యము రక్తము మజ్జ, చీమిడి, చొల్లు, శ్లేష్మము, కన్నీరు, చెమ్మట, జిహ్వామలము, దంతమలము, అపానవాయువులు మొదలగువానికి జన్మస్థానమై దుర్గంధభూయిష్ఠంబైయున్నది వెండియు శీతోష్ణంబులు కలిమిలేములు భయాభయంబులు కీర్త్యపకీర్తులు

భగవద్విజ్ఞాపనము

లక్ష్మీపతీ! నమస్కారంబులు. జగన్నాథా! కృష్ణావతార సమయంబున మధురలోఁ గంసదాసియగు సైరంధ్రికి సౌందర్యాదులొసంగి యామెతో భోగించి లోకపూజ్య నొనర్చినట్లు కలియుగంబున నన్ను దాసునిగాఁ బరిగ్రహించి నాహృదయంబున రమింపుచు నవిరళకవితాధార నొసంగితివి. నేనది మొదలుగా దేవరవారి విషయములో రచించిన కృతులచే లేఖిను లరిగిపోయినవి. చేతులు కాయలు గాచినవి. శ్రోణులును గిణములచే నిండినవి. ముద్రితకోశంబులును ముద్రితవ్యగ్రంథములును పేటికలం బడి ఝిల్లికల కాహారంబగుచున్నవి. ఇది యిట్లుండఁగా మరలఁ జిత్తచాంచల్యంబుచే నీప్రభావ భరితంబగు "జ్ఞానసూర్యోదయం" బను వేదాంతగ్రంథ రచన కారంభింపఁగా నీదయాకటాక్షంబుచే నేటికిఁ బూర్తియైనది. దాని నచ్చొత్తింపవలయు నన్న ధనాభావంబుగా నున్నది. నాకును నాకుటుంబమునకును విద్యాధనంబు పుష్కలంబుగా నిచ్చితివి. చాలినంత స్వాపతేయం బీయవైతివి. మోక్షార్థికి నీకు ధనంబేలయుందువా. త్రింశద్వర్షంబులనుండి దేవాలయకార్యము నాయందుంచితివి. దానికిప్పటికి క్షేత్రార్జనముతోఁ గూడ నేబదివేలరూప్యంబు లైనవి. కాని తుదముట్టలేదు. స్వప్నంబునఁ గొలఁదికాలముక్రిందఁ గనిపించి భక్తులకాలక్షేపమునకు మఠము గట్టింపుమని శాసించితివి. అ రెండుపను లిట్లుండఁగా నీగ్రంథముద్రణమునకు నదభ్రద్రవ్యము కావలసియున్నది. వీనికన్నిటికిఁ గావలసిన ద్రవ్యం బొసఁగూర్చిన నొసఁగూర్పుము. లేదా మదీయమనంబున నీపాదారవిందభక్తితప్ప నన్యాభిలాషలు జనింపకుండునట్లనుగ్రహింపుము. త్రిజట కుచేలుర కపారైశ్వర్యంబును ద్రిపక్ర కపారసౌందర్య

భోగంబులును ద్రౌపది కక్షయవస్త్రంబు లొసంగితివి. సముద్రముపై
రాలఁ దేలించి సేతువుఁ గట్టించితివి. రెండవసారి వారాశిపై ద్వారక
నిర్మించితివి. యమలోకంబున కేగిన సాందీపనిపుత్రుని వాసుదేవవ్యూ
హంబున కరిగిన వైదికపుత్ర నవకంబును భూలోకంబునకుఁ దెచ్చి యిచ్చి
తివి. కోఁతులను గొల్లలను గొల్లప్రాఁబోఁడులను జగద్వందనీయులుగాఁ
జేసితివి. ఇట్టి నీకసాధ్యంబేమియు లేదుగదా ! రానురాను సన్నివార్ధ
కంబున రోగంబులకు మనోరోగంబులకు విపత్తులకు నపవాదంబులకు
నధీనంబు సేయుచున్నావు. సర్వశక్తుండవగు నీవు బాధిం
పఁగా నశక్తుండనగు నేనెట్లు సహింతును. నీకృపాపాత్రుం
డఁగావలెనని సేవింపుచుండఁగా నన్ను లీలాపాత్రునిఁ జేసికొను
చున్నావు, నీకు నిది ధర్మముకాదు. నీకార్యంబులు నాచేఁ
జేయింపఁదలచినచో సిద్ధింపఁజేయుము. లేదా ప్రారబ్ధంబుఁ దొలంగించి
పరమపదం బిమ్ము. ఈజరాభారంబున నేనేపని చేయుటకు నస్వాండనుగాక
యున్నాను. దేవా ! నీవు హృషీకేశుండవుగనుక నింద్రియజయంబును
లక్ష్మీపతివికాన సంపత్తులను భూభర్తవుగాన ధాన్యవస్త్రాన్నపానంబు
లనుఁ గలిగింపుము. ఉభయవిభూతినాయకుండవు గాన భక్తిరాజ్యాధి
పత్యంబుఁ బ్రసాదింపుము. నీవు సర్వేశ్వరుండవు సర్వాంతర్యామివి
నిఖిల నిలింప సార్వభౌముఁడవు కనుకనే నాకు జనకుండవై జనయి
త్రివై యుపాధ్యాయుండవై దేశికుండవై దాతవై సుహృదుండవై
దైవంబవై ధారకమై పోషకమై భోగ్యమై యుండుటచే సర్వదేవతలను
మానవులనుఁ దృణీకరించి నిన్నే నమ్మియుంటి "జ్ఞానసూర్యోదయ"
గ్రంథరాజంబును శీఘ్రంబున ముద్రింపించితివి కాని దీని నచిరకాలం
బున లోకంబున వ్యాపింపఁజేసి, భాగవతుల కొసంగుము. వెండియు
నిప్పాడివాడ నిర్మాణమైనదాది భవద్దివ్యాలయంబులేని కుగ్రామమై
యొప్పుచుండెను. అట్టికొఱంత నివారింపఁబూని కతిపయకాలములో
నీవు రుక్మిణీ సత్యభామా రాజ్యలక్ష్మీ ప్రభృతి దేవీమణులతోడను
హనుమద్దేవునితోడనుఁగూడి శ్రీవేణుగోపాలకాహ్వయంబుతో సదన

సన్నిధిఁ గల్పవృక్షంబురీతి నాలయంబుతో సాక్షాత్కరించితివి. దీనజనాగ్రేసరుండనగు నన్నొకవస్తువుగా నంగీకరించి లోకంబునకు నీప్రభావంబెఱింగింపఁదలంచి మదీయ హృదయంబునఁ బ్రవేశించి మదీయ ధర్మపత్నియగు రాధాదేవియందు సత్సంతానంబుఁ గలిగించి ప్రథమ పుత్రుండగు శ్రీనివాసప్పెరుమాళ్ళనుఁ దర్కశాస్త్ర నిపుణునిఁగాను ద్వితీయాత్మజుండగు వేంకటాచలపతిని సంస్కృతాంధ్ర సాహిత్య సంపన్నునిఁగానుఁ దృతీయనందనుండగు దాశరథినిఁ దర్క వేదాంత కవితా విశారదునిఁగానుఁ జతుర్థసూనుండగు రామప్రసాదుని వ్యవసాయ కార్య ధురంధరునిఁగా ననుగ్రహించి మదీయ పుత్రికామణులగు రామబాణము కమలాదేవులను విదుషీలలామంబులుగా నొనర్చితివి. కాని వారికి దీర్ఘాయురారోగ్యైశ్వర్యంబులతోఁ గూడిన నీపాదారవిందభక్తి నొసంగుము. అట్లొనర్చితివేని నిట్టి క్రూరకలికాలమందునైనను వారు నీబానిసలై నీకు నిత్యోత్సవ మాసోత్సవ బ్రహ్మోత్సవాది కైంకర్యంబులు గావింపుచు నీప్రభావంబును లోకంబునకు వెల్లడింతురు. గోపన్నగారిని నిమిత్తంబుగాఁగొని భద్రాచలంబునుఁ బుండరీకుని వ్యాజముచేఁ బండరీపురంబునుఁ బ్రసిద్ధిఁ జెందించినభంగి నిప్పాడివాఁడను బుణ్యక్షేత్రంబునుఁగావించి యాచంద్రతారార్కముగా వృద్ధినొందునట్లు సంకల్పింపుము. ఇదివఱకు నాకు శిష్యులుగానొసంగిన స్త్రీపురుషులకు జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యంబు లపారంబుగా నొసంగుము. సంసార బంధంబులఁ దొలంగింపుము. సర్వలోకవందనీయులుగాఁ జేసి దుర్గుణంబులఁ దొలంగించి సద్గుణంబుల సమకూర్పుము. వేలకొలఁది నూతన సామాజికుల మదీయ భాష్యకారసమాజంబునఁ జేర్పుము. మున్ను నీవొసంగిన సత్యవచనప్రకార మీగ్రామంబునందు నేనునిర్ణయించుకొన్న స్థలంబునందు ధన ధాన్యోద్యానవన సమృద్ధంబైన మఠంబు నిర్మించి దానియందు భాగవత సహస్రంబులఁ జేర్చి నీగుణానుభవకైంకర్యాదులయందు నాకు సహాయంబుగానిమ్ము. సముద్రంబుపై నొక్క

సారి సేతువు నొక్కపర్యాయము ద్వారకను నిర్మించితివి. దర్శన స్పర్శనంబులచే నొక్కత్రుటిలోఁ ద్రివక్రకు సౌందర్య సౌకుమార్య లావణ్య చాతుర్యాదు లొనఁగూర్చి లోకపూజ్యనుఁ జేసిన నీకసాధ్యం బెద్దియు లేదు. మదీయ దేహరక్షణభారంబు నాత్మరక్షణ భారంబు దేవరవారి దివ్యాంఘ్రి సరోజంబులయందు సమర్పించుకొంటిని. శఠగోపనాథ యామున రామానుజ వరవరముని ప్రభృతి యోగీంద్రుల కొసంగినట్లు నీగుణానుభవ కైంకర్యంబులయం దధికారంబు గలిగింపుము. మాదృశ జఘన్యున కట్లు వాంఛించుట లర్హము కాదని యెఱింగియుఁ దావక సామర్థ్య సౌశీల్య వాత్సల్యంబులఁబట్టి యాచించెద. "జ్ఞానసూర్యోదయ" గ్రంథంబును నీపాదంబులయం దర్పించితిఁ బరిగ్రహింపుము.

పుండరీకాక్షా, భువనమోహనా, పురుషోత్తమా, పుణ్యరాశీ, పూతచరిత్రా, గరుడవాహనా, జీవితేశా, విరించనజనకా, విష్ణుదేవా, వాసుదేవా, నారాయణా, శ్రీనివాసా, నారసింహా, వామనా, జనార్దనా, శేషాద్రి వేంకటేశ్వరా, హస్తిగిరి వరదరాజా, రంగస్థల రంగేశ్వరా, పూడివాడ వేణుగోపాలా దివ్యచిత్తానుసారముగా నవధరింపుము. నమోనమః.

చెరుకుపల్లి 'త్రిలిఙ్గ' ప్రెస్సునందు ముద్రింపఁబడియె—15-4-1953